

SAK NR: **15/2020**
 SAKSBEHANDLER: **Anne Frugård**
 Arkivnr.: feste 91

MØTEDATO: **29.6.2020**
 MØTESTED: **Tingvang**

SIGN: _____

Utskrift til:
 Statskog SF
 Ola Hålimoen

Fritidsfeste 53/1/91 på Vassklepp. Søknad om oppsetting av gjerde/el. gjerde.

Saksdokumenter:

- Søknad av 22.5.2020 fra Ola Hålimoen
- E-post av 22.5.2020 fra Statskog til fjellstyret

Saksopplysninger:

Ola Hålimoen skriver følgende i sin søknad:

Søknad om periodevis bruk av elektrisk gjerde evt. modulbasert stakitt gjerde rundt biloppstillingsplass for hytte Vangen i Vassklepp (53/1/91).

Bakgrunn

Hytte ligger vel 400 m øst for Vasskleppstølen. Beitereksler registrert i samarbeid med stølseierne i forbindelse med stølsprosjektet (2003-2005) viser reksler mot øst over Vangen, mot nord (Lokkartjern) og mot nord vest (Sanddalstjern), jfr. kartoversikt (Fig. 1). Våre observasjoner etter 1990 tyder på at reksle mot øst har blitt mer og mer brukt, mens bruken av reksle mot vest og nord har avtatt. Dette kan bl.a. ha sammenheng med at det ikke lenger er samme tradisjon for å lede/lokke dyra ut i beiteområdene, jfr. Lokkartjern. Vårt anslag er at ca. 40 storfe trekker gjennom/oppholder seg i området rundt hytta i ca. 60 -70 % av beitedagene (juli-august), dvs. inntil ca. 40 dager i beitesesongen. Fram til for 8-10 år siden var Vassklepp slippområde for sau, og området ved hytte vart også beita av sau tidlig i beitesesongen. Noen ganger sent i beitesesongen registreres det også storfe fra Melbysstølen.

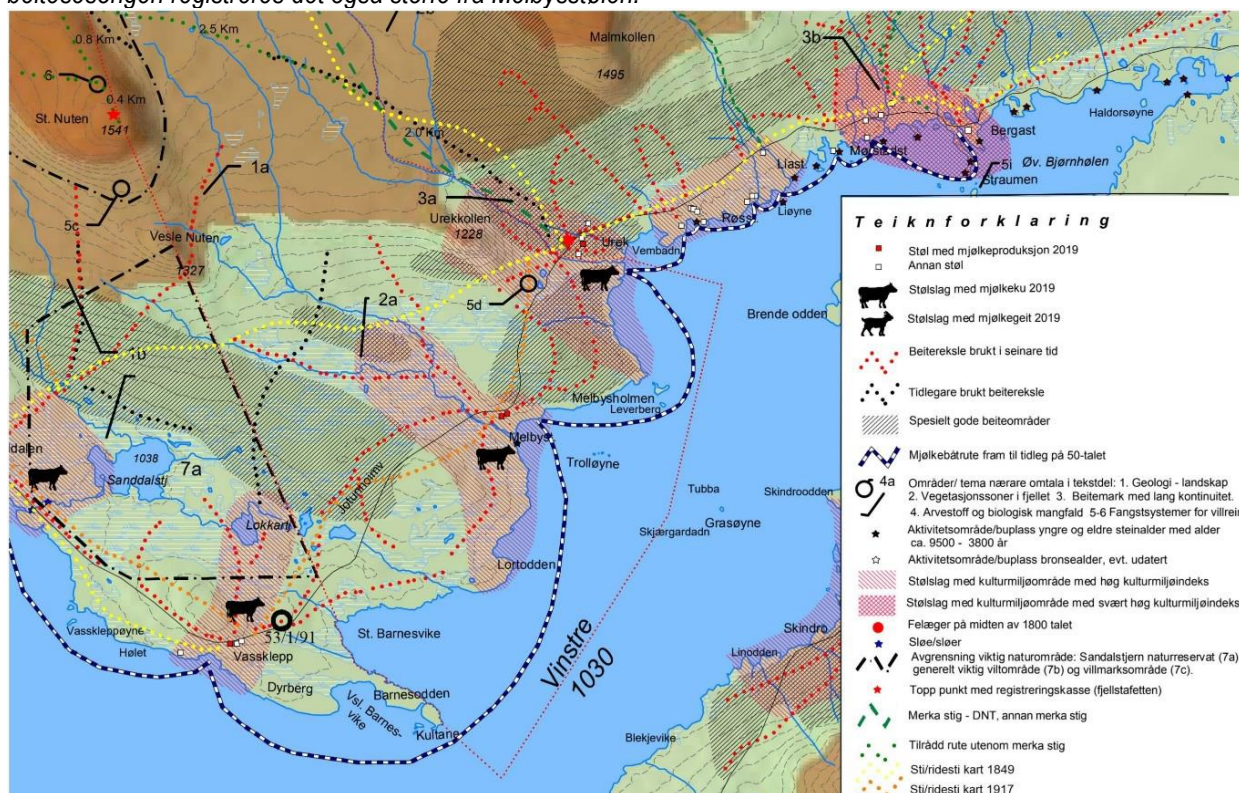

Fig. 1. Utsnitt av temakart natur- kulturmiljø for Vinsteren området, sist oppdatert 2019. Basert på data fra stølsprosjektet i Øystre Slidre og Riksantikvaren, bl.a. arkeologiske undersøkelser 2013-16.

Ut fra grunnlagsmateriale bl.a. 'Amtskart' og 'Stølsprosjektet', ser det ut til at det i alle fall i vel 200 år sannsynligvis har vært kontinuerlig beiting av både storfe og småfe i området. Selv om beitearealet på og rundt Vangen er begrensa (2-3 da), så er dette likevel verdifull naturbeitemark med stort artsmangfold. Det er derfor ikke ønskelig fra vår side å gjerde beitedyra ut frå dette arealet. Vinstern området er et unikt kulturmiljøområde med sansynligvis sammenhengende kulturmiljø fra eldre steinalder til dagens stølsdrift med frittgående beitedyr. De største arealene med naturbeitemark er registrert lengst øst i området (Urek og Mørstadstølen), men pga. nedgang i stølsdrift og beite med storfe her står disse i fare for etter hvert å gå ut.

Bygningene ligger inn mot øst – vestgående rygg. Det etableres dermed de fleste vintre store snøskavler (1.5 – 2 m dybde) både mot vest, nord og øst. Det vil være en stor utfordring å etablere tradisjonelt gjerde med god holdbarhet under slike snøforhold, og et slikt gjerde vil også være negativt for landskapsbildet. Ved etablering av bygninger har det vært lagt stor vekt på terrengtilpasning og landskapshensyn både m.h.t utforming av bygg, materialvalg og farge samt takteking, jfr. ortofoto Fig. 2.

Det er imidlertid en del utfordringer knytt til hyppige besøk av så mange storfe:

- Vi har registrert aggressiv adferd mot hund(er).
- Vi har også registrert aggressiv adferd mot hest og rytter.
- Alle faste objekt som bygninger, takrennedløp og rastebenk blir flittig brukt som 'kløobjekter'.
- Området rundt hytte ser også ut til å være en foretrukket arena for 'kamper' om rangordningen i flokken.
- Skader på parkerte biler i form av ødelagte speil, riper i lakk og bulker.

Skader og ulemper nevnt i kulepunkt 1-4 kan forebygges og utbedres med egeninnsats uten store økonomiske uttelling. Dette gjelder også økt vedlikehold pga. 'kløskader' på bygninger og rasteutstyr. Skader på parkerte biler kan imidlertid fort komme opp i sekscifra beløp, og det er naturlig nok spesielt ille når skader oppstår på besøkende sine biler. Fjellbeitene er generelt saltfattige, og i høyfjellet er det også mangel på naturlige 'kløobjekter'. Dette er noe av forklaringen på at vegsøle med vegsalt på biler og bygninger/rasteutstyr er attraktive henholdsvis som saltkilde og 'kløobjekter'.

Fig. 2 Omsøkt løsning med periodevis elektrisk gjerde evt. modulbasert stakittgjerde rundt bilparkering.

Konklusjon/søknad.

- *Det søkes om dispensasjon fra bestemmelsene i gjeldende arealdel pkt. 4.2.3 med forbud mot bruk av elektrisk gjerde i tilknytning til fritidsbebyggelse. Det søkes om periodevis inngjerding av inntil 60 m² til biloppstillingsplass, jfr. skisse Fig. 2. Det skal benyttes standard elgjerde pinner i metall (gule) for 2 tråder. Det benyttes batteridrevet gjerdeapparat med kapasitet til ca. 400 m tråd. Gjerdeapparat og jording er svært enkelt å montere/demontere. Gjerde vil være i drift bare ved behov, dvs. når biler er parkert/hytte er bebodd. Utenom disse periodene vil gjerdeapparat og tråd være tatt ned. Dette vurderes som den mest hensiktsmessige løsningen ut fra hensyn til beiteresle, naturmangfold, landskapsbilde og snø/vær forhold. En annen stor fordel med elektrisk gjerde, er at det også 'respekteres' av alle storfe.*

Ut fra nevnte hensyn vurderes det å foreligge særlige grunner, og det vurderes å være liten fare for presedens.

- *Subsidiært blir det søkt om etablering av modulbasert stakittgjerde rundt biloppstillingsplass, jfr. Fig. 2. Gjerde blir satt opp ved beiteslipp og tatt ned før snøfall/vinter. Nødvendige stolper vil stå oppe hele året. Det er usikkert mht. jorddybde og steininnhold i løsmasser med tanke på å få tilstrekkelig feste for stolper. Det må forventes at gjerde også vil bli brukt som 'kløobjekt'.*

Oppsetting av gjerde rundt fritidshus er en grunn disponering som behandles jf fjelloven § 12. Statskog avgjør etter uttale fra fjellstyret.

Vurdering

Det er etablert en praksis for inngjerding av hytter i stølsområder og i områder med mye beitedyr i statsallmenningen. I slike områder har fjellstyret og Statskog godkjent oppsetting av gjerde med areal inntil 500 m². I enkelte tilfeller også mer. En forutsetning for tillatelse er at kommunen gir dispensasjon for oppsetting av gjerde.

Det er generelt gjerdeforbud i Øystre Slidre kommune. I arealplanen er det imidlertid åpnet for inngjerding av hytter både i hytteområder og LNF områder med følgende formulering:

"Oppføring av gjerde i byggeområda for hytter er søknadspliktig. Det kan bli gitt løyve til å gjerde inn inntil 300 m² på kvar eigedom. Det skal setjast vilkår for estetisk utforming og vedlikehald og tilsyn for å unngå skade på bufe. Grinder skal slå utover. Oppføring av elektrisk gjerde er forbode."

Inngjerding av hytter i statsallmenningen vil i større grad bli vanlig. Fjellstyret har vært opptatt av at slike inngjerdinger i minst mulig grad skal begrense beiteretten. I sak 2/2017 ble det tatt inn i uttalen til Statskog at det settes krav om utforming og vedlikehold, og at det fortsatt er beiterett inne på det inngjerdede området. Dette er prinsipielt viktig, for å beskytte beitedyr som kommer innenfor gjerdet.

Det er søkt om å gjerde inn et lite område på ca 60m², og inngjerdingen bør kunne godkjennes uten at det er behov for befaringsplass på stedet. Det søkes primært om dispensasjon fra kommunens forbud om bruk av elektrisk gjerde i tilknytning til fritidsbebyggelse. Søker vurderer at det foreligger særlige grunner, og at faren for presedens er liten. Saksbehandler forstår ønsket om å enkelt kunne ta ned gjerdet og dermed gjøre arealet tilgjengelig for beitedyr, men mener likevel at bruk av elektrisk gjerde ikke bør tillates.

Forslag til uttale

Fjellstyret går inn for at det gis tillatelse til å gjerde inn et område på ca 60m² ved hyttefeste 53/1/91 med størrelse og plassering slik det går fram av søknaden.

Det må være et krav at det bare benyttes trematerialer i gjerdet. Det skal settes vilkår for estetisk utforming, godt vedlikehold og tilsyn for å unngå skade på bufe. Grinder skal slå utover. Av hensyn til dyrevelferden vil fjellstyret bemerke at beiteretten er i behold, også innenfor det inngjerdede området.

Uttale

Fjellstyret går inn for at det gis tillatelse til å gjerde inn et område på ca 60m² ved hyttefeste 53/1/91 med størrelse og plassering slik det går fram av søknaden.

Det må være et krav at det bare benyttes trematerialer i gjerdet. Det skal settes vilkår for estetisk utforming, godt vedlikehold og tilsyn for å unngå skade på bufe. Grunder skal slå utover.

Av hensyn til dyrevelferden vil fjellstyret bemerke at beiteretten er i behold, også innenfor det inngjerdede området.

Enstemmig.